

Centrální operační sály jsou v moderních nemocnicích trendem, který chceme následovat

Již takřka rok a půl probíhají v areálu Nemocnice České Budějovice, a.s., intenzivní stavební práce. Stávající pavilon CH prochází velkou přestavbou na moderní pavilon, ve kterém budou zbudovány Centrální operační sály a Centrální sterilizace (COSS). Projekt nám blíže představí náměstek pro COSS MUDr. Aleš Petřík, Ph.D.

Pozici náměstka pro COSS zastáváte od 1. 1. 2021. Co vše spadá do vaší gesce?

Mým úkolem je komplexní řízení chodu Centrálních operačních sálů, tedy plánování operací, organizace provádění operačních výkonů po stránce sestavení operačních plánů, vytížení operačních sálů. Dále pak příprava softwaru na zajištění veškerých požadavků na používaný materiál a na požadované nástroje. Také zajišťuji kompletní chod Centrální sterilizace, což zahrnuje tok nástrojů tak, aby byly připraveny k operačnímu výkonu a současně aby byla splněna legislativa, která požaduje jednoznačnou identifikaci použitého nástroje a procesu jeho sterilizace. A dále je mým úkolem vytvořit systém ekonomické analýzy operačních výkonů, tedy rozpočtení nákladů na operační výkon pro jednotlivé provádějící primariáty a analýzy využití operačních sálů.

Rozhodně je pro mne tento projekt velkou výzvou, ve které, doufám, nezklamou a zůstane za mnou dobře odvedená práce.

Jedná se o velmi náročný projekt. Jak velký je váš tým?

V současné době jsou mými spolupracovnicemi: Bc. Soňa Brejšková, která je manažerkou COSS, její zástupkyně Alena Janžurová, Dana Zabranská a doc. MUDr. Jiří Stehlík, ředitel úseku chirurgických oborů, pod který celý projekt spadá.

V současné době je výstavba COSS v plném proudu. Na kdy plánujete jejich spuštění?

Spuštění první etapy je plánováno v polovině roku 2022. Považuji za velký úspěch, že se nám podařilo zahájit výstavbu Centrálních operačních sálů. Nebudu-li brát v potaz přestavbu, tak poslední výstavba nových sálů proběhla v roce 1993, a to v současném pavilonu C. Sály v pavilonu CH se otevíraly v polovině 80. let. Od té doby se žádné nové sály nepostavily. Centrální operační sály budou velkým krokem dopředu. Jedná se o investici, z které by nemocnice měla těžit dalších 25 let.

Zmínil jste první etapu. Všechny sály tedy nebudou spuštěny naráz?

Ne, spuštění je rozděleno do dvou etap. V první etapě se rozběhne provoz jedné poloviny operačních sálů. Poté bude následovat přestavba sálů Chirurgického oddělení v pavilonu C. Po dokončení přestavby přistoupíme k realizaci druhé etapy a kompletnímu spuštění centrálních sálů. Je před námi tedy ještě dlouhá cesta. Úplně hotovo bychom tak měli mít v roce 2024 či 2025.

I když Centrální operační sály ještě nejsou dostavěny, už probíhá rozsáhlá personální příprava...

Ano, od 1. 1. 2021 přešly všechny instrumentářky (perioperační sestry) pod

MUDr. Aleš Petřík, Ph.D. | Foto: Jan Luxík

nově vzniklý úsek COSS. Kmenových zaměstnanců máme v této chvíli kolem 50.

Jaké benefity přináší centralizace operačních sálů?

Centralizace umožňuje lepší využití jednotlivých sálů, obslužné prostory jsou stejné, zahrnují jednu přípravu nástrojů pro všechny sály, jednotné dodávání materiálů. Na druhou stranu je potřeba říci, že jednotlivé sály nejsou brány jako univerzální. Současná medicína a chirurgické obory jsou natolik specifické, že vyžadují vytvoření týmů pro jednotlivé odbornosti pro základní elektivní provoz. Během pohotovostních služeb se budou týmy doplňovat.

Jednotlivé chirurgické obory jsme seskupili do logických celků, které budou sdílet sály a v určitém rozsahu i personál. To se odrazí na efektivitě práce. Z dosavadní práce sester se vyčlení sterilizace, kterou bude zajišťovat podpůrný personál v rámci Centrální sterilizace.

Pocítí tuto změnu i pacienti?

Nové sály budou technologicky lépe vybaveny. Všechny procesy budou mnohem detailněji popisovány, tím pádem lépe monitorovány, a tudíž bezpečnější. Samotná stavba je pouze základ. Druhým důležitým prvkem jsou moderní přístroje používané během operace. Ovšem tím nejpodstatnějším stále zůstávají kvalitní lékaři, sestry a ostatní pracovníci. Chtěl bych už nyní velmi poděkovat všem, ale zejména sestrám, protože pro ně přechod na systém Centrálních operačních sálů bude znamenat, a už nyní znamená, spoustu práce a změn.

Jaké změny nastanou pro operátory?

Určitě se zlepší podmínky pro výkon jejich práce. Velkou změnou bude hybridní sál pro neurochirurgické operace, který bude vybaven CT či magnetickou rezonancí. Centrální operační sály jsou v moderních nemocnicích trendem, který chceme následovat.

Jaký posun přinese Centrální sterilizace?

Centrální sterilizace nám přináší možnost lépe kontrolovat kvalitu průběhu sterilizace. Umožňuje lepší hospodaření s nástroji, jejich přesnou identifikaci, monitorování opotřebení, potřeby výměny či servisu. Operatéři tak budou mít přesný přehled. Jak o dostupném počtu nástrojů či jejich sad,

tak o konkrétních nástrojích připravených v pohotovostním režimu. A v případech hromadných nehod tak budeme, co se nástrojů týče, akceschopnější.

Přibližte nám, jak povede cesta nástrojů skrze Centrální sterilizaci.

Vše začíná již na operačním sále. Když nástroje opouští sál, musí proběhnout přesná fyzická kontrola, zda jsou opravdu odeslány všechny nástroje, které na sále byly. Poté se nástroje dekontaminují, prochází myčkami a posléze se setují, tedy srovnají do sít dle předepsaného schématu. Výhodou tohoto systému je, že se veškeré nástroje zaevidují v Centrální sterilizaci a budou se posílat na daný operační výkon dle zadání chirurgů. Nebude tak třeba velkých skladů u operačních sálů. Tento systém klade velké nároky na informační systémy, ve kterých se požadavky zpracovávají. A to nejen požadavky na nástroje na daný výkon, ale i na spotřební materiál tak, aby se k chirurgům dostal včas a zároveň se nehromadil na operačních sálech.

V rámci přípravy COSS jste jistě navštívili celou řadu pracovišť. Načerpali jste zde inspiraci i pro tvorbu informačního systému?

Základní program na řízení operačních sálů je připraven a byl vyvinut ve spolupráci s firmou STAPRO již v minulých letech. Nyní se systém doladuje a připravuje se i výběr programu na řízení Centrální sterilizace, oba programy musí být vzájemně stoprocentně kompatibilní.

Co vás čeká v tomto roce?

V letošním roce je pro nás stěžejním úkolem připravit zmiňované informační systémy tak, aby se zajistil hladký chod operačních sálů. Dalším nelehkým úkolem je přijmout a vyškolit dostatek personálu, na čemž již intenzivně pracuje moje kolegyně Bc. Soňa Brejšková. Budeme potřebovat sesterský a pomocný personál. Musíme doplnit kvalifikované instrumentářky, sanitáře a sanitárky a sestry na Centrální sterilizaci. A také by měla být dokončena výstavba operačních sálů.

Bc. Iva Nováková, MBA

Oddělení vnitřních a vnějších vztahů